

بسم الله الرحمن الرحيم
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی بم

الگوی طرح درس دوره ای (virtual Course Plan)

عنوان درس	کارآموزی اصول و فنون عملکرد فرد اسکراب	نیمسال تحصیلی	1404-1405 نیمسال اول
دانشکده	پزشکی ☐ پرستاری و مامایی ☒ بهداشت ☐	گروه آموزشی	اتاق عمل
تعداد دانشجویان	کمتر از 12 ☐ 12 تا 24 ☒ بیش از 24 ☐	تعداد واحد	کمتر از 1 واحد ☐ 1-2 واحد ☒ 2-3 واحد ☐ 3-4 واحد ☐ بیشتر از 4 واحد ☐
رشته تحصیلی	اتاق عمل	مقطع	کاردانی ☐ کارشناسی ☒ کارشناسی ارشد ☐ دکتری حرفه ای و تخصصی ☐
پیش نیاز/ پس نیاز	دارد ☒ ندارد ☐	نام مدرس	رحیمه حسینی
روز تشکیل کلاس	شنبه الی دوشنبه	شماره تماس مدرس	۰۳۴۴۴۲۱۶۶۰۲
نوع تشکیل کلاس	غیر حضوری: ☐ حضوری: ☒	آدرس ایمیل مدرس	Rhoseini0098@gmail.com
تعداد جلسات مورد نیاز	8 جلسه ☐ 17 جلسه ☐ سایر: 40 جلسه	مجموع ساعات تدریس	200

○ هدف کلی درس:

در این واحد کارآموزی، دانشجو وارد اتاق عمل شده و در نقش فرد سیار، پس از آماده کردن اتاق با رعایت اصول آسپتیک، بیمار را پذیرش کرده و به اتاق عمل انتقال می دهد. سپس بیمار را در وضعیتی مناسب بر روی تخت قرار داده و پرپ اولیه و ثانویه را انجام می دهد. همچنین فیلد استریل را آماده کرده و وسایل و بطری ها را باز می کند. در این کارآموزی دانشجو در نقش اسکراب، دستها را اسکراب کرده و وارد فیلد استریل می شود. در ضمن اینکه پروسیجر را شروع می نماید، باید در نقش کمک دوم جراح، توانایی اکسپوژر داشته و وسایل جراحی را به کار گیرد و از نمونه برداشته شده نیز مراقبتهای لازم را بعمل آورد.

○ اهداف اختصاصی درس (بخش عملی):

1. اصول آسپتیک را رعایت نماید.
2. در شروع شیفت، اتاق را ضدعفونی و تجهیز نماید.
3. وسایل مورد نیاز برای پروسیجر را تهیه نماید.
4. بیمار را پذیرش نموده و به اتاق عمل انتقال دهد.
5. ضدعفونی و اسکراب دست را به موقع و قبل از عمل انجام دهد.
6. گان و دستکش استریل را به روش بسته بپوشد.
7. فیلد استریل را آماده نماید.
8. میز عمل را براساس کاربرد وسایل جراحی آماده نماید.
9. شمارش گازها، سوزنها و وسایل را انجام دهد.
11. در پوشیدن گان و دستکش به سایر اعضای تیم جراحی کمک نماید.
11. در انجام پرپ و درپ بیمار کمک نماید.

12. وسایل مورد نیاز را در اختیار جراح قرار دهد.
13. استریلیتی فیلد را در طول عمل حفظ نماید.
14. ضد عفونی و پانسمان ناحیه عمل را انجام دهد.
15. بیمار را جهت انتقال به ریکاوری آماده نماید.
16. در انتقال بیمار به برانکارد کمک نماید.
17. وسایل جراحی استفاده شده را به اتاق شستشو تحویل دهد.
18. اتاق را جهت عمل بعدی آماده نماید.

○ منابع اصلی درس:

- Surgical technology for the surgical technologist, a positive care approach, 2d Edition, 2004.
- 2.Alexander's Care of the patient in surgery, 12th edition. 2011
- 3.SURGICAL TECHNOLOGY principles AND practice, Fourth Edition, 2005.
- 4.Shirley M. Tighe. Instrumentation for the Operating Room: A Photographic Manual. Mosby. 2011.
- 5.Berry & Kohn's Operating Room Technique, publisher Mosby, Thirteenth Edition, 2017.
- 6. ساداتی لیلا، گلچینی احسان، اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب، تهران، نشر جامعه نگر 1391

○ روش های تدریس:

- در این دوره از بحث گروهی و پرسش و پاسخ جهت آموزش اصول پایه و افزایش درک فراگیران و یافتن نقاط ضعف فراگیر مکررا در طول دوره استفاده میگردد.
- کنفرانسهای دوره ای نیز در این دوره کاربرد دارد بدین صورت که زیرگروه ها جهت دست یابی به پیامدهای مورد انتظار توسط مربی ارائه میگردد.
- این واحد کارآموزی به صورت 3 روز در هفته در اتاق عمل بیمارستان پاستور بم ارائه
- فراگیر به ازای حضور در هر عمل جراحی (بصورت سیرکولر یا اسکراب)، موظف به ارائه گزارش کتبی شرح عمل (وظایف قبل عمل، حین عمل و بعد از عمل) در روز بعد از کارآموزی میباشد.

○ تکالیف دانشجویان:

تکالیف قابل ارائه در کارآموزی/ کارورزی و دروس عملی:

- 1- قبل از حضور در محیط بالینی، واکسیناسیون هیپاتیت خود را کامل نموده باشد.
2. در کلیه مکان های آموزشی مقرر، حضور به موقع داشته باشد.
3. چنانچه نتواند به موقع در محل حاضر شود به مربی خود اطلاع دهد.
4. دروس تئوری مورد نیاز برنامه را گذرانده باشد.
5. در کلیه ی محل های کارآموزی شرکت کرده و دانش عملکردی در مورد وسایل و تجهیزات و تکنیک هایی که در آن محل انجام می شود کسب کند.
6. قبل از اتمام هر نیم سال تحصیلی به اهداف بالینی مورد نیاز دست یابد.
7. کلیه ساعات کارآموزی خود را قبل از شروع نیمسال بعد به اتمام برساند.
8. ارزشیابی بالینی رضایت بخش از پرسنل واحد کارآموزی و مربی کسب نماید.
9. در کلیه ساعات کارآموزی و به ویژه هنگام کار با بیمار مسائل حرفه ای را رعایت نماید.
10. قادر باشد به طور مناسب با بیماران رابطه برقرار کند.
11. قادر باشد با سایر دانشجویان و پرسنل ارتباط برقرار کرده و کار نماید.
12. بدون اجازه محل کارآموزی را ترک نکند.
13. تلفن همراه نداشته باشد و در صورتی که منتظر یک پیام فوری است می تواند تلفن خود را به منشی بخش یا مربی مربوطه بسپارد تا در صورت دریافت پیام او را مطلع نمایند.
14. موها بایستی کاملا زیر کلاه یا مقنعه پوشیده شود.

15. ناخن ها بایستی کوتاه و تمیز باشد استفاده از ناخن مصنوعی و لاک ناخن ممنوع است.
16. اتیکت خوانا داشته باشند.
17. استفاده از مواد و وسایل آرایشی در اتاق عمل ممنوع است.
18. استفاده از لوسیون، عطر و غیره بعد از شیو صورت مجاز نیست، زیرا بسیاری از بیماران به این مواد حساسیت دارند و در برخی افراد حالت تهوع ایجاد می کند.
- 19-جواهرات نباید با انجام وظایف فرد تداخل داشته باشد. استفاده از انگشتر، ساعت، و دستبند یا هر وسیله ای که مانعی برای اسکراب دست ها باشد ممنوع است. مگر در نواحی که نیاز به اسکراب ندارد. استفاده از گوشواره و زنجیر گردن برای آقایان ممنوع است.
20. در طول پروسجر جراحی و در فیلد استریل، استفاده از شکلات و سایر خوراکی ها ممنوع است.
21. صرف نظر از تشخیص بیمار، کلیه تجهیزات برای هر بیمار تمیز و ضدعفونی شود.
22. قبل و بعد از هر تماس با بیمار شستشوی مناسب دست انجام دهد.
23. در کلیه مواردی که احتمال تماس با خون و مایعات بدن وجود دارد دستکش یک بار مصرف پوشیده شود.
24. در صورت تماس مستقیم با خون و مایعات به مربی خود اطلاع دهد و پروتکل موسسه را دنبال نماید و مربی مربوطه یک فرم حادثه برای دانشجو تکمیل نماید.
25. دانشجویان مبتلا به بیماری های واگیردار باید تا زمان بهبودی از تماس با بیمار اجتناب کنند.
26. یک جفت کفش و دمپایی کاملاً راحت که بتواند با آن ساعتها بایستند تهیه کند.
27. قادر باشد با موقعیت پر استرس سازگاری یافته و در آن کار نماید.
28. حتماً در هنگام حضور در کارآموزی صبحانه خورده باشد.
29. به ازای هر 4 ساعت کارآموزی 15 دقیقه وقت استراحت در نظر گرفته شده است.
30. زمان استراحت بر اساس شرایط کاری هر دانشجو متفاوت خواهد بود و دنبال کردن پروسیجر یا بیمار محول شده نباید به علت استراحت قطع شود.
31. دانشجویان می توانند پرونده ی بیماران را مطالعه کنند اما علاوه بر حفظ اسرار بیمار، هرگز نباید آن را از ایستگاه پرستاری خارج کنند.
32. نباید به هیچ عنوان از پرونده بیمار کپی گرفته و یا آن را در اختیار افراد متفرقه قرار دهند.
33. انجام تکالیف از طرف دانشجو (ارائه و تهیه مطالب آموزشی) با صلاح دید مربی و نیاز بخش منظور میگردد.

○ نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ارزشیابی نهائی دانشجو بر اساس کارنامه عملکرد بالینی کارشناسان اتاق عمل به شرح زیر می باشد :

مجموعه ای از :
 چک لیست ارزشیابی عمومی 7 (%ارزشیابی عملی دانشجو توسط استاد در فواصل معین و ارزشیابی پرسنل)
 و مجموع امتیازات سطح مهارت 40 % ، فعالیت ها 20 % ، تجارب بالینی 30 % و تکالیف و فعالیت های علمی 10 % است
 زمان تحویل تکالیف حداکثر تا پایان آخرین جلسه کار آموزی .
 در صورتی که تکالیف با تأخیر در اختیار مدرس قرار گیرد نمره ای به آن تعلق نمی گیرد.

جدول زمان بندی ارائه درس نیمسال				
ردیف	شماره جلسه	ساعت ارائه (حضور/ غیر حضوری)	عنوان جلسه	ملزومات دانشجویان برای جلسه
1	اول	12:30-7:30	شمارش گازها و وسایل جراحی	
2	دوم	"	آماده کردن بیمار (سونداژ ، پرپ اولیه و ثانویه)	آمادگی کامل نسبت به مطالب ارائه شده
3	سوم	"	رعایت اصول آسپتیک در تمامی مراحل انجام عمل جراحی	"
4	چهارم	"	آماده و تجهیز نمودن اتاق عمل جهت شروع عمل جراحی	"
5	پنجم	"	فراهم نمودن وسایل، محلول ها و تجهیزات مورد نیاز برای انجام عمل جراحی	"
6	ششم	"	بکارگیری صحیح وسایل برقی و غیربرقی اتاق عمل و دانستن موارد کاربرد آنها	"
7	هفتم	"	کمک به تیم جراحی جهت آماده سازی فیلد استریل و شروع پروسیجر	"
8	هشتم	"	باز کردن وسایل و پک های استریل	"
9	نهم	"	تحویل گرفتن اصولی بیماران و انتقال ایمن آنان (به اتاق عمل و ریکاوری)	"
10	دهم	"	توجه به نمونه های برداشته شده در حین جراحی	"
11	یازدهم	"	ارتباط و تعامل موثر حرفه ای اعضای تیم جراحی، مربیان و دانشجویان	"
12	دوازدهم	"	آشنایی با اصول ضد عفونی و گندزدایی قسمت های مختلف اتاق عمل، ابزار و تجهیزات	"
13	سیزدهم	"	رعایت اصول اسکراب کردن و انجام آن طبق اصول علمی	"
14	چهاردهم	"	همکاری در پوزیشن دادن به بیمار	"
15	پانزدهم	"	درپ اثاثیه و بیمار به طور صحیح	"
16	شانزدهم	"	پوشاندن گان و دستکش استریل به جراح و سایر اعضای تیم جراحی - پوشیدن گان و دستکش استریل به روش بسته	"
17	هفدهم	"	آماده کردن میز جراحی و چیدن ابزار و تجهیزات به صورت استاندارد	"
18	هجدهم	"	در اختیار قرار دادن به موقع و صحیح ابزار و سایل مورد نیاز به جراح	"
19	نوزدهم	"	کمک به انجام هموستاز و اکسپوز در حین جراحی	"
20	بیستم	"	- انجام فعالیت های لازم در پایان جراحی(بخیه پوست ،شمارش، پانسمان، آتل و تحویل وسایل به CSSD) - کمک به انجام ثبت در پرونده	"